

15.52x27.97	1	6	עמוד	הארץ - כותרת	21/07/2015	48864313-7
המרכז האקדמי למשפט ועסקי - 26330						

המדינה שינתה את התנאים: תוכל לזמן עוד אלפים לחולות

רשות האוכלוסין וההגירה הרחיבה שלשום את הקריטריונים לזימון למתקן חולות, באופן המאפשר לה להורות לאלפי מבקשי מקלט נוספים להתייצב בו. התנאים החדשים יאפשרו לזמן למתקן אזרחי סודאן שנכנסו לארץ עד דצמבר 2011 – במקום עד סוף מאי 2011, ואזרחי אריתריאה שחצו את הגבול עד יולי 2011 – במקום מאי 2009. בתגובה הגישו ארגוני זכויות אדם בקשה דחופה לבג"ץ להוצאת צו ביניים שיקפיא את השינוי, עד להכרעה בעתירה נגד חוקתיות התיקון לחוק למניעת הסתננות, המסדיר את הפעלת מתקן חולות. בבקשה מגדירים הארגונים את השינוי "דרמטי".

אילן ליאור, עמוד 6

המדינה תוכל לזמן אלפי מבקשי מקלט נוספים למתקן חולות

ארגוני זכויות אדם פנו לבג"ץ וביקשו להקפיא את הרחבת הקריטריונים לזימון למתקן

אילן ליאור

רשות האוכלוסין וההגירה הרחיבה שלשום את הקריטריונים לזימון למתקן חולות באופן המאפשר לה להורות לאלפי מבקשי מקלט נוספים מאריתריאה ומסודאן להתייצב בו. בתגובה ביקשו אתמול ארגוני זכויות אדם מבג"ץ למנוע את הרחבת הקריטריונים באמצעות מתן צו ביניים. ארגוני זכויות אדם מבקשים מבג"ץ להקפיא את הרחבת הקריטריונים עד להכרעה בעתירה נגד חוקתיות התיקון לחוק למניעת הסתננות המסדיר את הפעלת מתקן חולות. הרכב של תשעה שופטים, בראשות נשיאת בית המשפט העליון מרים נאור, צפוי להכריע בקרוב בעתירה נגד התיקון לחוק.

שינוי הקריטריונים נעשה אף שביהמ"ש טרם הכריע בדבר חוקתיות התיקון לחוק למניעת הסתננות

רשות האוכלוסין וההגירה מגדירה את קבוצות היעד לזימון לחולות לפי מועד הכניסה לישראל. שלשום הרחיבה הרשות את הקריטריונים, באופן המאפשר לה לזמן אזרחי סודאן שנכנסו לארץ עד סוף דצמבר 2011 (במקום עד סוף מאי 2011) ואזרחי אריתריאה שחצו את הגבול עד סוף יולי 2011 (במקום סוף מאי 2009).

את הבקשה הדחופה למתן צו ביניים שימנע את הרחבת הקריטריונים הגישו המוקד לפליטים ולמהגרים, האגודה לזכויות האזרח, הקליניקה לזכויות פליטים באוניברסיטת תל אביב, הקליניקה לזכויות מהגרים במרכז האקדמי למשפט ולעסקים ברמת גן, א.ס.ף – ארגון סיוע לפליטים ומבקשי מקלט, קו לעובד, רופאים לזכויות אדם והמרכז לקידום פליטים אפריקאים. בית המשפט הורה למדינה להגיב לבקשה בתוך שבוע.

בבקשה מגדירים הארגונים את השינוי "דרמטי". עוד הם מוסיפים כי "שינוי הקריטריונים נעשה שעה שבית המשפט טרם

הכריע בדבר חוקתיותו של התיקון לחוק, ואף לא התווה את שיקול הדעת של הרשות בקשר לשאלות המינהליות המטרידות האופפות את אופן יישומו". לדברי הארגונים, "צו הביניים המבוקש נועד לצמצם את הפגיעה ההרסנית, הקשה והבלתי הפיכה בזכויות יסוד חוקתיות של מעגל מתרחב של אלפי בני אדם נוספים, אשר לא ניתן להרחיק למדינת מוצאם בשל מדיניותה המוצהרת של מדינת ישראל, עד למועד שבו יכריע בית המשפט אם פגיעת הרעה של התיקון לחוק עומדת במבחנים החוקתיים".

כמו כן מציינים ארגוני זכויות אדם כי הנשיא העליון לשעבר אשר גרוניס קבע לאחר הגשת העתירה כי יש "צורך להכריע בעתירה בהקדם". כעת, לדברי ריהם, בחלוף יותר מחצי שנה, יש לכל הפחות להקפיא את המצב הקיים. עוד הם מדגישים בבקשה כי הקריטריונים החדשים יחולו על קבוצה גדולה של ניצולי מחנות העינויים בסיני. זאת משום שרבים מניצולי המחנות נכנסו לישראל בתקופה החדשה שהוסיפה רשות האוכלוסין וההגירה לקריטריונים. רק מעטים שהוכרו כקורבנות סחר בבני אדם לא יישלחו לחולות.

שירות בתי הסוהר מסר בסוף השבוע ל"הארץ" כי במתן חולות מוחזקים עתה 1,723 מבקשי מקלט – 1,370 מהם אזרחי סודאן ו-353 מאריתריאה. המתקן יכול לקלוט כ-3,300 בני אדם, אך בשום שלב מאז פתיחתו, לפני שנה ושבעה חודשים, לא היה קרוב לתפוסה מלאה. רבים ממי שקיבלו הוראה להתייצב במתקן עד כה עזבו את ישראל לארצם, לרואנדה או לאוגנדה – חלקם לפני מועד ההתייצבות ואחרים לאחר תקופה שבה שהו בחולות.

לדברי ארגוני זכויות אדם, מטרתו העיקרית של המתקן היא הפעלת לחץ על מבקשי המקלט במטרה לגרום להם לעזוב את ישראל. נוסף לקורבנות סחר, גם נשים, ילדים, אבות לקטינים המצויים בישראל, בני 60 ומעלה ובעלי בעיות רפואיות מסוימות אינם מקבלים זימון לחולות.